
Getting politics and crowd involved in protecting rare breeds

Nonja Remijn - SAVE annual meeting 2017

Why we need politicians and crowd

Rare breeds are protected by legislation
.....and threatened by legislation

No future for the breeds without
acknowledgement from society

Relationship Government

Always carry a carrot and a stick

Message 6 June

BRANDRODE BRANDBRIEF ZELDZAME HUISDIERRASSEN

VIJF VOOR TWAALF VOOR ONS LEVENDE ERFGOED!

Message 6 June

- **EU report** *‘Preparatory action on EU plant and animal genetic resources’* : **chances missed of Dutch Government in support genetic resources in agriculture**
- **Partners in crime: Slowfood, Oerakker, herdbooks and individual breeders**
- **Genetic resources are crucial for our food security**
- **Chinese pandas get millions, Polderpandas get nothing**
- **Numbers don’t lie, some of our breeds are almost extinct**
- **SZH can help, but needs more money for more power (people)**

Crowdfundcampaign: Polderpanda

- Healthy young Dutch cows, very rare and of great value, will go to the slaughterhouse
- You can save them -> please donate at polderpanda.nl

Message: to public

Onze Brabanter:
Kip van adel, met punkkuifje

STATUS: KRITIEK

SZH
VOOR LEVEN

Onze Polderpanda:
Koe achter de bollenvelden en Leidse kaas

STATUS: BEDREIGD

Onze Nederlandse Landgeit:
de eigenwijze natuurbeheerder

STATUS: BEDREIGD

SZH
VOOR LEVEN

Onze Noord-Hollandse Krombekeend:
gaf de eieren voor het Zaanse beschuit

STATUS: KRITIEK

SZH
VOOR LEVEN

Rare breeds in Den Haag

Effects

2 GELD & GOED

Column
ROLAND DUONG

Roland Duong, de rievendierlijke man van Nederland, probeert een best product.

PRISPEIL
Deze vindersoep loten we nu met een bedrag van zijn best uit.

Blauwe vepge
Binnen
C1A99
Ment
8473
Mint
C48

Trots op onze polderpanda's

et zo schattig als de zwart-witte Chinese schapevellen in Ouwehands dienspark, en de koeierassen.

Carla Dik-Faber @carladikfaber · Jun 6

Ludieke actie van @levendergoed voor behoud van zeldzame rassen: een heuse 'cattle walk' op het Plein.

Levend erfgoed naar slachthuis

Zwartwitte koeien genoeg in Nederland. Maar de oude rassen, de dubbelloofde koeien, zijn sterk in de minderheid. Met de nieuwe mestwet dreigt nu het slachthuis voor deze bedreigde rassen.

Ellen Willems
Nijmegen

Op het erf van kaasmaker Arjan Schermer in Ede loopt een kudde van twintig Brandroondrundren. Van dit Oost-Nederlandse rundras zijn er nog maar 1.000 dieren. Van de Witrik, een ander zeldzaam koeienras, lopen er maar 500 dieren rond en ook dat aantal krimpt. Maar bedreigde status of niet, tientallen koeien en

kalfjes van acht zeldzame koeienrassen dreigen afgevoerd te worden naar het slachthuis, zegt voorzitter Geert Boink van de Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH).

Reden is de nieuwe fosfaatregel, die moeten zorgen dat de Nederlandse veestapel en daarmee het mestprobleem wordt ingedamd. Alle melkveehouders die hun veestapel onlangs hebben uitgebreid, moeten die inkrimpen. Wie op 1 april dit jaar meer koeien had dan op de peildatum van 15 december 2016, krijgt een boete van 3.000 euro per jaar: de fosfaatrechten. Omdat de zeldzame rassen minder melk produceren zijn ze niet meer toegestaan voor boeren. Zo zette een Doetinchemse boer zijn 15 lakenveelders al te koop op Facebook.

„Dit is een uitroei-maatregel”, zegt Boink. Juist groei van de populaties is volgens hem belangrijk om in teelt te voorkomen. „10.000 dieren, waar hebben we het over?”

De SZH wil een vrijstelling van de fosfaatwet voor acht zeldzame koeienrassen, en na een debat in de Tweede Kamer afgelopen woensdag meldde staatssecretaris Mar-

tijn van Dam (EZ) dat hij met stichting wil zoeken naar een oplossing. Boink: „We hebben helemaal geen enkel vertrouwen in. Boer doen hun koeien al weg, het over 12.”

De oudere Nederlandse rassen maken een kwart procent uit de hele rundstapel. Een koei heeft een dubbel doel (de productie van melk én vlees) was ooit guns maar in de jaren 70 moest meer geproduceerd worden en werd gezocht naar typische vlees- of melkkoeien.

Boink: „De reden waarom de koeienrassen nu zeldzaam zijn, dat ze te weinig voor één doel produceren. Ze zijn multifunctioneel in plaats van specialist. Maar hijs ons levende erfgoed.”

„Dit is een uitroei-maatregel. 10.000 dieren, waar hebben we het over?”

— Geert Boink, SZH

Ten eerste

Levend erfgoed wordt bedreigd

De Nederlandse melkveestapel wordt gedurende door fosfaat. Een kwart procent die sta bestaat uit mooie rassen. Hun voortbestaan wordt bedreigd door de fosfaatregel tegen het mestoverschot.

IN DE GEVAARZONE

Landbouwkosten	1,2%
Landbouwopbrengst	1,1%
Landbouwoverschot	0,1%
Landbouwsubsidie	0,2%
Landbouwproductie	0,3%
Landbouwproductie	0,4%
Landbouwproductie	0,5%
Landbouwproductie	0,6%
Landbouwproductie	0,7%
Landbouwproductie	0,8%
Landbouwproductie	0,9%
Landbouwproductie	1,0%
Landbouwproductie	1,1%
Landbouwproductie	1,2%
Landbouwproductie	1,3%
Landbouwproductie	1,4%
Landbouwproductie	1,5%
Landbouwproductie	1,6%
Landbouwproductie	1,7%
Landbouwproductie	1,8%
Landbouwproductie	1,9%
Landbouwproductie	2,0%

FOSFAAT-REGELINGEN

De fosfaatwet wordt ingevoerd op 1 januari 2017. Het doel is om de fosfaatproductie te beperken tot 1,2 miljoen ton per jaar. Dit betekent dat de productie van melkvee met 10.000 dieren moet dalen.

Claim op Europees geld voor levend erfgoed

SASKIA VAN WESTRIJNEN

DEEN HAAG Nederland's kiest de verdeling van Europees geld voor de landbouw van zeldzame dierrassen. De Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH) komt in actie.

Europees geld kan gebruikt worden voor het behoud van zeldzame rassen. Het doel is de laatste haak met Friesland en Zweden. Het doel is de laatste haak met Friesland en Zweden. Het doel is de laatste haak met Friesland en Zweden.

Fosfaatregels pakken desastreus uit voor het Fries roodbont

De fosfaatwet wordt ingevoerd op 1 januari 2017. Het doel is om de fosfaatproductie te beperken tot 1,2 miljoen ton per jaar. Dit betekent dat de productie van melkvee met 10.000 dieren moet dalen.

Populatiegrootte zeldzame landbouwhuisdieren

Landbouwhuisdieren	50
Landbouwhuisdieren	40
Landbouwhuisdieren	1.150
Landbouwhuisdieren	100
Landbouwhuisdieren	1.800
Landbouwhuisdieren	90
Landbouwhuisdieren	30
Landbouwhuisdieren	70
Landbouwhuisdieren	100

Het Friese roodbont bereikt de kritische grens

Dit is een uitroei-maatregel. 10.000 dieren, waar hebben we het over? Het Friese roodbont bereikt de kritische grens. Het doel is om de fosfaatproductie te beperken tot 1,2 miljoen ton per jaar.

List gezocht voor de blaarkop

Bella trekt aan de bel

Deze koe is een van de zeldzame rassen. Het doel is om de fosfaatproductie te beperken tot 1,2 miljoen ton per jaar.

Waarom de velle kogel moet worden beschermd

De velle kogel is een van de zeldzame rassen. Het doel is om de fosfaatproductie te beperken tot 1,2 miljoen ton per jaar.

MAAK-IT-PIJSEWIL

De velle kogel is een van de zeldzame rassen. Het doel is om de fosfaatproductie te beperken tot 1,2 miljoen ton per jaar.

BRONNEN: PDS

De velle kogel is een van de zeldzame rassen. Het doel is om de fosfaatproductie te beperken tot 1,2 miljoen ton per jaar.

Bella trekt aan de bel

Deze koe is een van de zeldzame rassen. Het doel is om de fosfaatproductie te beperken tot 1,2 miljoen ton per jaar.

Waarom de velle kogel moet worden beschermd

De velle kogel is een van de zeldzame rassen. Het doel is om de fosfaatproductie te beperken tot 1,2 miljoen ton per jaar.

MAAK-IT-PIJSEWIL

De velle kogel is een van de zeldzame rassen. Het doel is om de fosfaatproductie te beperken tot 1,2 miljoen ton per jaar.

BRONNEN: PDS

De velle kogel is een van de zeldzame rassen. Het doel is om de fosfaatproductie te beperken tot 1,2 miljoen ton per jaar.

Belangrijk voor diversiteit

De overheid moet meer geld uittrekken om zeldzame oer-Hollandse dierenrassen te beschermen, vindt bijna driekwart van de stellingdeelnemers. „Het is nodig om de diversiteit te waarborgen en in de toekomst een gezond ras te houden.“

door Margo Stols

De Stichting Zeldzame Huisdierenrassen (SZH) toog dinsdag met bijzondere koeien, paarden en schapen naar het Binnenhof in Den Haag om aandacht te vragen voor de met uitsterven bedreigde rassen en een brandbrief te overhandigen aan de Tweede Kamer.

De overgrote meerderheid van de respondenten steunt de actie van de SZH, maar 15 procent vindt dat mensen niet te sentimenteel moeten doen over het verdwijnen van sommige dierenrassen. „Negenennegentig procent van de bevolking wist niet eens dat deze rassen er waren, dus mist ze ook niet“, beweert iemand. Nederland heeft wel andere zorgen, meent deze respondent.

Maar de meesten vinden het verontrustend dat van de 92 soorten zeldzame rassen die op de lijst van het Centrum voor Genetische Bronnen Nederland staan, er 30 de status kritiek hebben gekregen. „Het gaat hier om levend erfgoed met unieke eigenschappen die bewaard

moeten blijven.“

Diversiteit is belangrijk en mag niet ondergesneeuwd raken door financiële belangen van overheid en massieve veeteelt, vinden de voorstanders. Een respondent moppert: „In Nederland is kennelijk alleen nog maar plaats voor dieren die geld opleveren. Ten faveure van de opbrengsten worden hele rassen weggebonjourd. Straks kennen we nog maar één soort melkkoe, vleeskoe, varken of kip, namelijk die soort die het meeste oplevert.“

Zo zijn er van het Nederlandse landvarken nog maar 50 exemplaren over en van de Noord-Hollandse witborsteend nog maar 20. Terecht dat de SZH de noodklok luidt en goed dat er een stichting is die boeren en projecten ondersteunt die zeldzame rassen in stand willen houden, meent ruim 80 procent.

De stichting krijgt jaarlijks 80.000 euro subsidie maar zegt 350.000 euro nodig te hebben, wat de meerderheid een acceptabel bedrag lijkt. „Dat is relatief niet zo veel als je over zoveel rassen praat. Dat betekent dat de sector zelf al heel veel meer bijdraagt“, zegt een stemmer.

Nederland zou te weinig gebruik maken van Europese subsidieregels, wat sommige respondenten verbaast, „zeker van een

partij als D66, die zo voor Europa is. Praten over Europa, betalen aan Europa en niet de regels kennen. Diep en diep triest.“ Het lijkt anderen duidelijk: „Als het geld klaar ligt in Europa, dan zeg ik: Ophalen die knaken.“

Een minderheid vindt de ophef over verdwijnende rassen maar overdreven. „Nederlandse sierrassen zijn geen zeldzame diersoorten! Ze zijn vroeger gefokt uit allerlei oerrassen tot wat ze nu zijn. Toen een noodzakelijkheid om te overleven, nu een hobbyproject van enkelen. Als die

‘Er ligt EU-geld klaar, benut het dan ook’

hobbyisten nu geen geld hiervoor meer hebben dan hebben ze pech gehad, we hebben meer dan genoeg andere koeien, paarden, schapen en varkens over in ons land“, stelt iemand.

Er zijn er meer die vinden dat het niet de rol van de overheid is om deze rassen te beschermen. Een respondent oppert: „Dit zou een mooi project zijn voor goeddoelenloterijen, gesteund door de Partij voor de Dieren. Waarom hoor ik die niet?“

STELLING VAN DE DAG

Meer geld voor bedreigde oer-Hollandse dierenrassen

Denkt u dat de overheid het boeren door allerlei regels lastig maakt om zeldzame dieren te houden?

Wakker Dier

onterecht en hard worden getoond door dit overheidsbeleid.

Vol ongeloof en verbijstering ontvingen wij het droevige bericht dat vanwege het falende mestbeleid van het kabinet werd geslacht onze lieve

WITKOP 36

* 03-09-2012

† 29-03-2017

Bedankt voor alles wat je ons hebt gegeven.

[Inkrimpen zodat gangbaar meer kan vervuilen](#)

Tot 1 april 2015 werd de Nederlandse melksector in bedwang gehouden door de melkquota. Bij het afschaffen van deze quota kwam er vanuit de

*With unbelief and full of dazzle we received the sad message that, because of failing manure regulations of the government, our dear Witkop 36 was slaughtered.
Thank you for all you that gave us.*

Project subsidies

ASN FOUNDATION
voor de wereld van morgen

≡ provincie
Gelderland

Rassen die passen

Facilitating new farmers/smallholders
Promoting farmers, breeders,
locations, breeds, products

Lessons learned

- Asking for money is okay
- One time donations are easier to give than becoming a member
- Use sense of urgency
- Hire a lobbyist
- Hire a lawyer
- Make sure to bring a farmer
- Always inform your followers along the way
- It ain't over until it's over